

Qeyri-adi səsi, mükəmməl diksiyası onun karyerasını əsaslı şəkildə dəyişib və bizə tanıtdır. Uşaqlıqdan ölkədə və dünyada baş verən yenilikləri, rus dilində olan verilişləri onun səsi ilə dinləmişik. Ömrünün 37 ilini televiziya həsr edən, "mavi ekran"ın məşhur diktorlarından Xalq artisti Şərqiyyə Hüseynovanın həyat hekayəsinə nəzər salaq.

"ANAMIN DANLAQLARI QULAĞIMDADIR"

Ş.Hüseynova Bakıda dünyaya göz açıb. Atası hərbi, anası həkim olub. 5 uşaq ailenin ilkidir. Deyir ki, ailəsi bir ay artıq Almaniya yaşasa idi, alman vətəndaşı olaraq dünyaya gələcəkdi: "Atam keçmiş hərbi idi. Müharibəni Almaniya Berlinə bitirib. Müharibə bitəndən sonra KQB xətti ilə orada saxlayıblar. 1947-ci ilin yayına qədər Berlinə qalıb. Anam isə hospitalda işləyirdi. Rus dilini bildiyinə görə 22 yaşında hospitalda yatan əsgərlərin məktublarını tərcümə etmək üçün KQB xətti ilə gecə ilə Berlinə göndəriblər. Müharibədən sonra, 1946-cı ildə atamla anam Almaniya görüşürlər. Bir-birlərini sevir və evlənilirlər. Mən Almaniya da anadan ola bilərdim. Lakin 1947-ci ildə anam hamiləliyinin doqquzuncu ayında Bakıya qayıdır. Ailədə beş uşaq olmuşuq. Atam hərbi xidmətdə yüksək çinli zabıt dərəcəsinədək ucaldı. Sonra hərbdən tərxis oldu. Uzun müddət əvvəlki oktyabr rayonunda "Rayon İcraiyyə Komitəsinin" rəhbəri, trest rəisi işlədi. Atam hərbdə olarkən biz Sovet respublikalarında və bir çox xarici ölkələrdə yaşadıq. Buna görə də rusdilliliklərdə oxumaq məcburiyyətində qaldım".

Balaca Şərqiyyə dəcəl uşaq olub. Anasının tənbehləri, danlaqları hələ də qulağındadır: "İndi də yadımdadır, anam mənə tez-tez tənbeh edirdi. Uşaqlıqdan ev işlərini çox sevirdim, anamın paltarlarını kəsib oyuncaqlarıma paltar tikirdim. Onda pionerlər evi var idi, uşaqların məşğuliyyəti çox olurdu, dəcəlliyə vaxt qalmırdı. Evdə qalsaydım, bəlkə də anamın bütün paltarlarını kəsib-doğrayıb kuklalarıma paltar tikərdim".

"BƏLKƏ DƏ YAXŞI HƏKİM OLA BİLƏRDİM"

Həmsöhbətimizin məktəb həyatı da sakit keçməyib. Deyir ki, müəllimləri "ölü 3"ü yazana kimi adamın "canını" alırdılar: "Əvvəlki 174 sayılı məktəbi bitirmişəm. Müəllimlərimin çoxu yəhudi idi. Yəhudilərlə işləmək çox çətin idi. Onlar ölü "3"ü yazana qədər adamın canını alırdılar. İstədin-istəmədin yaxşı oxumalı idin. Şagirdin pis oxumağa ixtiyarı yox idi. Yaxşı qiymət almaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırdıq".

Həmsöhbətimiz deyir ki, anası həkim olmasını istəsə də, o, incəsənət yolunda addımlayıb: "Anam həkim olmağımı çox istəyirdi. Amma heç vaxt bizim sənət seçməyimizə mane olmayıblar. Müasir və ziyalı ailədə böyümüşəm. "Bizim ailədə qız uşağına "bu olmaz, o olmaz" deyər bir şey yox idi. Çünki özünü pis aparmaq istəyən hər yerdə pis aparacaq. Anam onun sənətini davam etdirməyimi istəsə də, mən həmişə teatrşünas olmaq istəyirdim. İki bacım anamın yolu ilə getdi. Amma mənim buna həvəsim yox idi. Bir dəfə bizim efirdə ilk dəfə tokşou oldu. Ölkədə cəmi bir kanal var idi və diktor az olduğu üçün bizi hamı tanıyırdı. Canlı yayım idi. O vaxt mən dedim ki, anamın istəyi ilə getsəydim, bəlkə də mənə yaxşı həkim olardı. Çünki ürəkli insanam. Efirdə bir kişi zəng vurdu, dedi ki, "Şərqiyyə xanım, mən həkiməm, amma böyük məmnuniyyətlə, sizinlə yerimi dəyişərdim.

"Şəxsi həyatım karyeram qədər uğurlu olmadı"

Şərqiyyə Hüseynova: "Yoldaşımı itirəndən sonra yeganə qızımın faciəsi ilə üzləşdim"

Onun sözləri indi qədər mənə yadımdadır. Başqa sözlə desəm, sənəti sevirdim və yaxşı ki, bu sənətdəyəm".

"DİL BİLMƏMƏYİM BAŞIMA BƏLA OLDU"

Həmsöhbətimizin televiziya macerası ikinci kursdan başlayıb. Deyir ki, incəsənət Universitetində aktyorluq fakültəsinə qəbul olsa da, heç vaxt səhnəyə çıxmayıb: "İncəsənətə meylim çox deyildi. Amma bütün qızlar kimi səhnəni, televiziyanı xoşlayırdım. Çünki evimizdə teatra, musiqiyə xüsusi maraq var idi. Atam aşiq musiqisini çox sevirdi. Heç yadımdan çıxmaz, bir dəfə bizi yığıb filarmoniyaya apardı. Aşiq musiqilərindən ibarət konsert idi. Onda da aşiq musiqisinə yaxşı geyimdə gəlirdilər. Hələ də yadımdadır: Aşiq Əkbərlə Aşiq İmranın deyişməsi oldu. Atam rus dilində oxuyun və Azərbaycan dilində çox yaxşı danışa bilməyən övladlarına aşiq musiqisini, muğamatı belə sevirdi. Atamla anamın incəsənətə meyilliliyi sayəsində mən incəsənət Universitetinə daxil oldum. Teatrşünaslıq fakültəsinə istəsəm də, imtahana ge-

dəndə Rza Təhmasib, Adil İsgəndərov çox təkid etdilər ki, aktyorluq fakültəsinə seçim. 1967-ci ildə birinci kursda oxuyanda televiziya diktor qəbulu ilə bağlı müsabiqə elan olundu. Müəllimim Müxlis Cənizadə məsləhət gördü ki, mən də öz gücümü sınayım. O, mənimlə məşğul oldu və 300-ə qədər adamın iştirak etdiyi müsabiqəyə qatıldım. Müsabiqə 3 turdan ibarət idi. Müsabiqəyə tələb olunan bunlar idi: rusca, azərbaycanca mükəmməl bilmək, ali təhsil diplomu və yaxud institutda oxumaq, səs, bir də, xarici görünüş. Əfsuslar olsun ki, rus dilimi və səsimi bəyənsələr də, Rusiyada yaşadığımız üçün Azərbaycan dilində danışığım bərbad idi. Rus dilini bildiyimə və səsim yaxşı olduğuna görə, 3 ay tərübəçi kimi televiziya işləməyə başladım. Lakin dilimizi yaxşı bilməməyim başıma bəla oldu".

3 aylıq televiziya macerasında dili bilmədiyim üçün əngəllə üzləşib: "Televiziya hansısa konsert proqramlarını açıb, bağlayırdım. Dili bilmədiyim üçün nisbətən kənarda qalmaq çətin idi. Bir gün Ramiz Həsənoğlu mənə dedi ki, qar yağdığı üçün aparıcı işə gecikir. Ona görə həmin məni efirdə sən oxumalısan. Dedim, "Ramiz, gör nə boyda məndir, mən onu oxuya bilmərəm". Rusca olsaydı yenə vəziyyətdən çıxardım, Azərbaycan dilində mənə çətin idi. Dedi "45 dəqiqəlik verilişdir, mütləq efirə getməlidir". Məni götürdüm, suyum süzülə-süzülə studiyaya getdim. İndi təsəvvür edin ki, o mətnin başına nə oyun gətirdim. Mən heç düzgün danışa bilmirdim, nəinki mətn oxumaq. 3-4 ay idi işləyirdim. Efir bitəndə mənə dedilər ki, sənə bir yaxşılıq edə bilirik: öz istəyinizlə ərizəni yaz, çıx. Sonra gələn il yenidən müsabiqədən keçib gələrsən. Ramizə də şiddətli təhminlər verdilər. Sonra

Aygün ƏZİZ

yenidən müsabiqədə iştirak etdim, dilimi mükəmməl şəkildə öyrəndim. Hətta dili o qədər gözəl bildirdim ki, incəsənət Universitetində nitq mədəniyyətindən dərs deyirdim. İllər keçdi, biz Ramizlə eyni vaxtda - 2006-cı ildə Xalq artisti adını aldım. İndi də bir yerdə Prezident təqaüdünə layiq görüldük. Baxın, həyatda belə təzadlar olur. İlk dəfə efirdə əlim-ayağım əsirdi, bumbuz olmuşdum. Yəni, mikrofon, kamera adamı sıxır. Məsələn, proqram aparanda mütləq yanımda təcrübəli diktor olurdu ki, məni siqortlasın. Efirdə zarafat etmək olmaz".

GERİYƏ DÖNMƏK ŞANSIM OLSA...

Şərqiyyə Hüseynova uşaqlıqdan sevdiyi insanla ailə həyatı qurub. Həyat yoldaşını vaxtsız itirsə də, xoşbəxt ailə həyatı yaşayıb: "Mənim həyat yoldaşım öz xalam oğlu idi. Sevgisiz yaşamaq mümkün deyil. Biz uşaqlıqdan sevdik və bilirdik ki, ailə qurub bir yerdə olacağıq. Belə də oldu. Özü də yoldaşımın xasiyyəti və xarici görünüşü də çox gözəl idi. O cür insanı sevməmək mümkün deyildi. Ali təhsilli, çox mədəni bir insan idi. Çox xoşbəxt ailəmiz olub. 1969-cu ildə evləndik, 1971-ci ildə övladımız Mehriban dünyaya gəldi. Amma təəssüflər olsun ki, yoldaşım 49 yaşında dünyasını dəyişdi".

Həmsöhbətimizin şəxsi həyatı karyerası qədər uğurlu olmayıb. Yoldaşından sonra gənc yaşında tək qızını itirən müsahibimiz, həyatdan itirdiyi qızından başqa heç nə istəmir: "Yoldaşımın son qızımın faciəsi ilə üzləşdim. 2014-cü ildə yeganə qızımı itirdim. İndi nəvəmlə bir yerdə yaşayıram, onun 16 yaşı var. Bütün həyatımı nəvəmə həsr etmişəm. İstəyirəm ki, həyatda çoxlu nailiyyətlər qazansın, həyatdakı tək varlığım olan nəvəmin uğurlarına sevinim. Karyerada bütün zirvələrə çatmışam, nə lazımdırsa, Allah mənə bəxş edib. Amma şəxsi həyatım karyeram qədər uğurlu olmadı. İşimi qiymətləndirəyə görə dövlətimizə, millətimizə təşəkkür edirəm. Amma şəxsi həyatımda faciələrlə üzləşdim, bu da Allahın işidir, heç nə deyə bilmərəm. Əgər geriye dönmək şansım olsa idi, həyatdan övladımı geri istəyərdim. Həyatımda başqa heç nəyi dəyişməzdim".

kür edirəm. Amma şəxsi həyatımda faciələrlə üzləşdim, bu da Allahın işidir, heç nə deyə bilmərəm. Əgər geriye dönmək şansım olsa idi, həyatdan övladımı geri istəyərdim. Həyatımda başqa heç nəyi dəyişməzdim".

ANA OLMAQ ASAN DEYİL...

Sonda gənclərə məsləhət verən müsahibimiz deyir ki, gənclər tutduqları yoldan dönməsinlər: "Gənclərə məsləhət edirəm ki, inadkar, dözümlü olub, tutduqları yoldan dönməsinlər. Pis vərdişlərdən uzaq olsunlar. Dost da, rəfiqə də seçəndə diqqətli olmaq lazımdır. Gənc valideynlərə tövsiyəm odur ki, uşaqları ilə məşğul olsunlar. Kiminsə uşağı həyatda nailiyyət qazananda deyirlər ki, yaqın, yəhudi anası var. Yəhudi analar uşaqlarına çox böyük diqqət yetirirlər, bütün həyatlarını övladlarının təhsilinə həsr edirlər. Uşaq sual verəndə ana oturub seriala baxıb demir ki, "al, telefonla oyna, baxın qarışsın". Ana olmaq asan deyil, çətinidir. Amma siz istəyirsinizsə, övladınız nəyə nail olsun, uşağınızın təməlini düzgün qoymalısınız".